

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

Ул." 50 Дивизија " бр.6, 1000 СКОПЈЕ

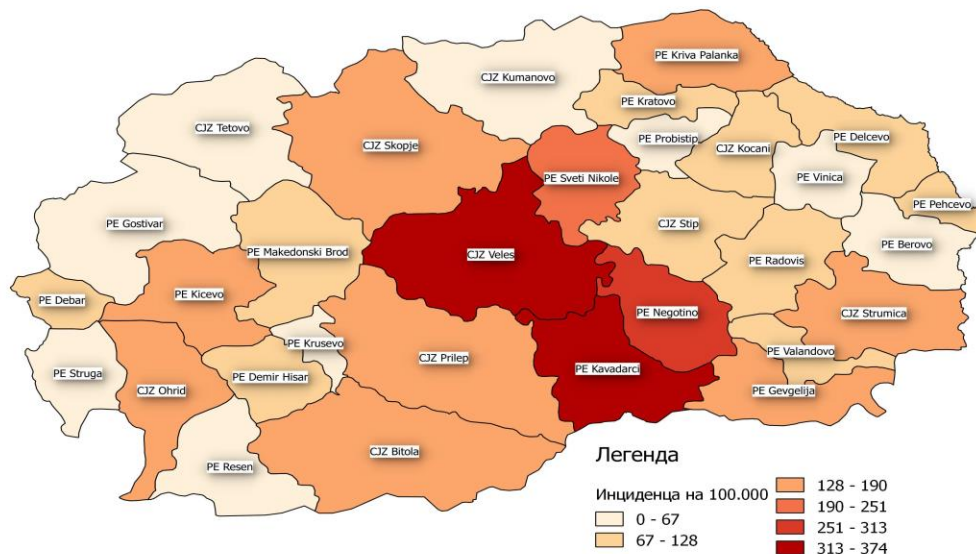
Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ И НАДЗОР НАД ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Р. Македонија
во месец **декември 2016**

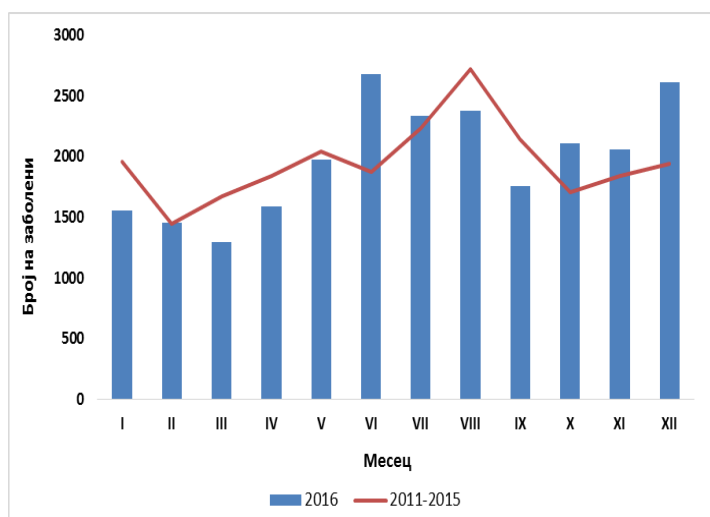
Скопје, 13.01.2017

Во текот на месец декември 2016 година, во Република Македонија регистрирани се вкупно 2.610 заболени лица од акутни заразни заболувања (не сметајќи ги грипот, туберкулозата, СИДА-та, АФП и хроничните носителства на хепатит Б и Ц) со вкупна инциденца од 126,1/100.000 жители.

Во текот на месец декември регистрирано е зголемување на бројот на заболени лица за 26,9% во однос на претходниот месец ноември. Во однос на декември 2015, како и во однос на аритметичката средина за периодот 2011–2015 регистрирано е зголемување од 37,2% и 34,2% соодветно (Графикон 1).

Во вкупниот број на заболени во 2016 година, регистрираните случаи во месец декември учествуваат со 11,0%. Кумулативниот број на заболени во 2016 е зголемен за 23,0% во однос на кумулативата за истиот период во 2015 година.

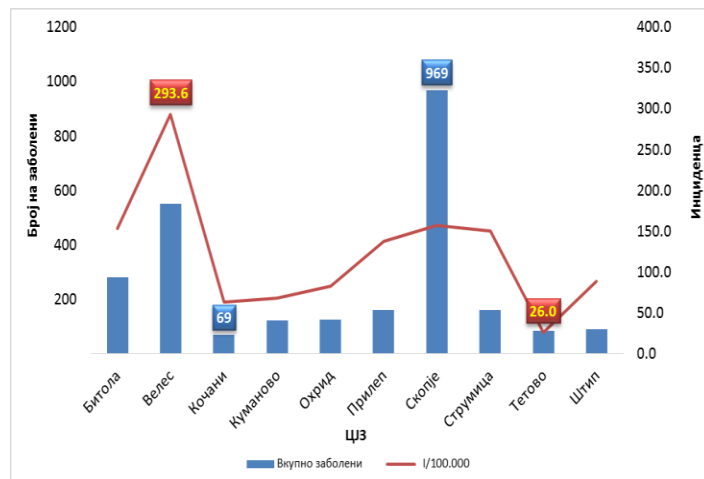
Графикон 1. Број на заболени од заразни болести во 2016, по месеци и аритметичка средина за 2011-2015

Во месец декември, најголем број акутни заразни заболувања се регистрирани на територија на ЦЈЗ Скопје (n=969 или 37,1%), а најмал во ЦЈЗ Кочани (n=69 или 2,6%).

Највисока инциденца е регистрирана на територијата на ЦЈЗ Велес (293,6/100.000), а најниска во ЦЈЗ Тетово (26,0/100.000) (Графикон 2)

Графикон 2: Број на заболени и инциденца од акутни заразни заболувања по ЦЈЗ во декември, 2016

Десетте најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во декември учествуваат со 98,5% во вкупниот број на заболени во месецот и бележат инциденца од 124,3/100.000 жители (Табела 1).

Првите две најчести заразни заболувања (овчи сипаници и ентероколитис), учествуваат со 92,6% во вкупниот број на заболени, а со 94,0% во десетте најчесто регистрирани акутни заразни заболувања во месец декември 2016 година.

Табела 1: Десет најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во декември, 2016

Заболување	Број	1/100.000
Овчи сипаници	1555	75,2
Ентероколитиси	861	41,6
Салмонелози	46	2,2
Вирусни хепатити	29	1,4
Инфекции со Хламидија	20	1,0
Бирусен хепатитис Б	15	0,7
Инфекции предизвикани од E. Colli	15	0,7
Бактериски алиментарни инфекции и интоксикации	14	0,7
Бактериски менингитис	8	0,4
Ехинококоза	8	0,4
ВКУПНО	2.571	124,3

Во текот на декември, **најчесто** регистрирано акутно заразно заболување се **овчи сипаници**, со 1.555 случаи. Во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 59,6%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања со 60,5%.

Во однос на претходниот месец ноември 2016, бројот на заболени од овчи сипаници е зголемен за 44,7%. Во однос на месец декември 2015 како и во однос на аритметичката средина 2011-2015, е регистрирано зголемување од 75,5% и 57,7% соодветно.

Во вкупниот број на регистрирани овчи сипаници во 2016, пријавените случаи во декември учествуваат со 15,4%, додека во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2016 година, овчите сипаници учествуваат со 42,4%.

Кумулативниот број на заболени од овчи сипаници во 2016 е зголемен за 2,2 пати во однос на кумулативата во истиот период во 2015.

На **второ** место по број на регистрирани заболени во месец декември се **ентероколитите** (n=861). Тие во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 33,0%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања за овој месец учествуваат со 33,5%.

Во однос на претходниот месец ноември 2016, се регистрира зголемен број на заболени лица од ентероколити за 11,5%.

Во однос на месец декември 2015, како и во однос на аритметичката средина за периодот 2011-2015 се регистрира зголемување 13,6% односно 25,7%.

Во вкупниот број на пријавени ентероколити во 2016, бројот на заболени во декември учествува со 7,6%. Во вкупно регистрираните акутни заразни заболувања во 2016 година, учеството на ентероколити е 47,6%.

Кумулативниот број на заболени од ентероколити во 2016 е намален за 3,5% во однос на кумулативата за истиот период во 2015 година.

Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи**, најголем број од заболувањата во месец декември припаѓаат на **капкови заразни заболувања** (n=1.616, 61,9%) со инциденца од 78,1/100.000 (Графикон 3).

Од нив, најголем број и процент чинат пријавите на овчи сипаници (n=1.555 или 96,2%), со инциденца од 75,3/100.000.

Регистрирани се и 29 случаи на скарлатина (1,8%; I=1,4/100.000), 20 случаи на инфективна мононуклеоза (1,2%; I=1,0/100.000), 8 случаи на заразни заушки и 4 случаи на пневмококни инфекции.

На **второ место** во месец декември е групата на **цревни заразни заболувања**. Пријавени се 902 заболени (34,6%) со инциденца од 43,6/100.000 жители (Графикон 3).

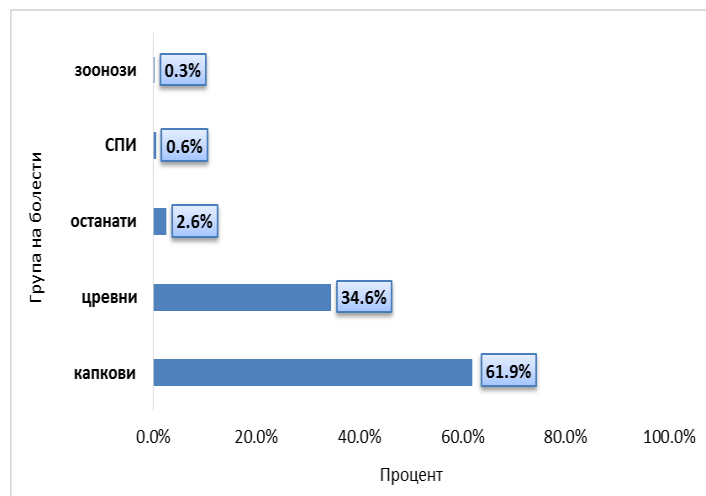
Од нив, најголем процент (95,5%) и број (n=861; I=41,6/100.000) се ентероколитите. На второ место се 15 случаи на инфекции предизвикани од E. Coli (1,7%; I=0,7/100.000), пријавени се 14 бактериски алиментарни инфекции и интоксикации (1,6%; I=0,7/100.000), а потоа следат по 5 случаи на салмонелози и шигелоза и по еден случај на кампилобактериоза и цардијаза.

Во групата на **останати акутни заразни заболувања**, во декември се регистрирани 69 случаи (2,6%, I=3,3/100.000).

Од нив, најбројни (n=46, 66,7%) се случаите на шуга со инциденца од 2,2/100.000. На второ место се 8 случаи на вирусен хепатитис Б (11,6%, I=0,4/100.000). Пријавени се 7 случаи на бактериски менингит, 4 случаи на вирусен енцефалитис и по еден случај на вирусен хепатитис Ц, неодреден вирусен хепатит, вирусен менингитис и маларија.

Во групата на **зоонозите** во месец декември се регистрираат 8 заболени лица (0,3%; I=0,4/100.000) и тоа 7 случаи на ехинококоза и еден случај на лајшманиоза (Табела 1 - Прилог).

Графикон 3: Структура на заболени по групи на заболувања во декември, 2016

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на декември, регистрирани се вкупно 3 случаи на ХИВ/СИДА. Сите регистрирани се од машки пол, а во однос на возраста еден е регистриран од возрастната група 20-29 години и два се од возрастната група од 40-49 години. Според местото на живеење, регистрираните лица се од Скопје.

Согласно евиденцијата на пријавените случаи (заклучно со 31.12.2016), кумулативниот број на лица регистрирани со ХИВ/СИДА за периодот 1987–2016 изнесува 315, при што:

- лица болни од СИДА - 181
- ХИВ позитивни лица - 134
- починати лица - 81, и
- лица кои живеат со ХИВ/СИДА - 234.

Во однос на другите сексуално преносливи инфекции, во текот на декември се пријавени 15 случаи на инфекции предизвикани од хламидија (Графикон 3, Табела 3 - Прилог).

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Регистрирани се вкупно 16 лица ($I=0,8/100.000$) со заболувања против кои се спроведува задолжителна континуирана имунизација (без туберкулоза) (Табела 2 - Прилог).

Пријавени се 8 лица со вирусен хепатит Б и истите согласно Календарот за имунизација не подлежат на задолжителна вакцинација и не се вакцинирани

Во декември, пријавени се 8 лица со заразни заушки, дијагнозата е поставена клинички. Во однос на вакциналниот статус, 5 лица се вакцинирани, 2 лица не се вакцинирани и за еден нема податок.

Во текот на декември, од страна на Клиниката за детски болести до ИЈЗ е пријавен третиот по ред АФП случај. Станува збор за машко дете на 3-годишна возраст од Радовиш. Детето е уредно вакцинирано со полио вакцина, согласно возраста и Календарот за имунизација. ИЈЗ направи увид на Клиниката, а од заболеното дете и блиските контакти се земени материјали за вирусолошко испитување кои се испратени во Референтната лабораторија за ентеровируси на СЗО во Софија, Р. Булгарија.

ЕПИДЕМИИ

Во текот на месец декември 2016 година, до ИЈЗ **не е пристигната пријава за епидемија на заразна болест.**

СМРТНИ СЛУЧАИ

Во текот на месец декември **пристигнати се две пријави за смртни случаи** од акутно заразно заболување. Во двата случаи се работи за Dg. Meningoencephalitis purulenta pneumococcica. Двата случаи се пријавени од Клиниката за инфективни болести и фебрилни состојби во Скопје. Првиот случај е лице на возраст од 79 години од Велес, хоспитализирано на 22.11.2016, а во вториот случај се работи за дете на возраст од 4 години од Кочани, хоспитализирано на 14.12.2016 година. Двете лица се третирани и починале на Одделот за интензивна нега на Клиниката за инфективни болести и фебрилни состојби во Скопје.

ГРИП

Согласно извештајот на Flu News Europe за состојбата со грип во сезоната 2016/2017 во Европа, активноста на вирусот на грип и понатаму се зголемува во сите земји од регионот, а во 7 земји активноста е на високо или многу високо ниво. Процентот од позитивните тестирани примероци од сентинел надзорот е покачен на 50%. Најголемиот број на примероци се инфлуенца А (А/Н3Н2).

Во текот на декември, во Република Македонија на групни пријави за грип пријавени се вкупно 15.073 заболени лица ($I=728,5/100.000$). Од нив, најголем број на заболени се пријавени од ЦЈЗ Скопје ($n=2.132$) и ЦЈЗ Велес (1.755). Највисока инциденца ($3.558,9/100.000$) е регистрирана на територијата на ПЕ Свети Николе.

Во сезоната 2016/2017, заклучно со 01.01.2017, вкупниот број на заболени од грип изнесува 15.775 ($I=762.4/100.000$).

Во однос на дистрибуцијата на заболени по возрастни групи, најголем број на заболени се пријавени во најголемата возрастна група од 15-64 години - 10.369 случаи (65,7%), а највисока инциденца од $1.252,5/100.000$ се регистрира кај школските деца на возраст од 5-14 години.

Во Вирусолошката лабораторија на ИЈЗ од почетокот на сезоната 2016/2017 пристигнати се 78 хумани материјали од здравствените установи - од амбулантски и болнички лекувани пациенти, од кои 26 се позитивни за присуство на вирусот на грип и тоа Influenza А/Н3.

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во овој Билтен е даден приказ на евидентираните Пријави за изолиран-докажан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици пристигнати во ИЈЗ во текот на месец декември, 2016 година ($n=657$).

Пријави за микробиолошки изолати или на друг начин докажани причинители на заразни заболувања се добиени од лаборатории од 9 Центри за јавно здравје и 5 Подрачни единици.

Во најголем број и процент се пристигнати пријави за докажан микробиолошки причинител од лабораториите кои се наоѓаат на територијата од ЦЈЗ Скопје ($n=515$ или 78,4%), ЦЈЗ Битола ($n=48$ или 7,3%).

Од регистрираните пријави за микробиолошки докажани причинители на заразно заболување, најчесто докажани/изолирани причинители во декември се: *MRSA* ($n=145$; 22,0%), *Rota virus* ($n=87$; 13,2%), *Chlamydia trachomatis* ($n=80$; 12.1%) (Табела 4 - Прилог).

БОЛЕСТИ КОИ СЕ РЕГИСТРИРААТ КАЈ МИГРАНТИТЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Во текот на месец декември пристигнати се 2 пријави за заразна болест - шуга кај мигрантите сместени во кампот на Табановце.

Досега се вкупно регистрирани 69 заболени лица во кампот во Табановце. Најголем број лица се пријавени со ентероколит – 27 (39,1%). На второ место е шугата со 19 заболени лица или 27,5%, а следат бактериските алиментарни инфекции и интоксикации со 14 заболени лица (20,3%) и овчите сипаници со 9 заболени лица.

ЦЈЗ Куманово и ПЕ Гевгелија и понатаму континуирано ја следат ситуацијата и изготвуваат редовни извештаи за состојбата.

Кузмановска Г., Алексоски Б., Караџовски Ж., Ставридис К., Миќиќ В., Кочински Д., Балажи Л., Цветановска Ж., Столеска Илиоска Р., Синани Ф., Исмани М.